

דפי עיון

"ליתודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:
אורה - זו תורה.

ובך הוא אומר:
"כי נר מצוה ותורה אור" [מגילה ט"ז]

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משואות-יצחק

במפרשים

י"ל ע"י מ. מושקוביץ * משואות-יצחק 79858, ד.ב. שדה-גה * טל': 08-8581440 * סקס: 08-8503835

שנת תשס"ג

פרשת במדבר

א. בלי יקר.

פרק אי פסוק ב': וכן שאנו את ראש וגו'. אף על פי שרש"י פרש שהיא לשון קבלה חשבון ושמות לרוב. מפני מקום הזכירו בלשון "שאו", "כי תשאו", "תשאו", כי מצד המספר נקטלם ונשאם יותר שאת על כל המנים אשר אין להם מספר פרטי, כמו הקט הנה שאין נרד בעל הגרן לתן לו מענה. כך אין לאמות השערה פרטית, כי אם כללית לקיים נפשי בשאר הקמות וחינו ארץ. אבל כל איש מישראל קשקש בפרטותו. ואפלו אחד מהם חשבו באמת שלמה, כמו שקחבו: "ונפל מקנו רב" ושנית יטבא, ונפלו אחד מהם שיפל חומה כי רב הוא. על כן נתן להם הקפידה מספר, כמו לנכבדים, שאמרו בהם:

"המוציא ממספר צבאם לנלם בשם יקרא" (ישעיה ט.כו). כך נאמר כאן: "צמקשו שמות" וכו', להורות ש"פעריכי הרבים בנכבדים לעולם נער" (דניאל יב.ג). וכל אחד יש לו השקפה פרטית.

זכרה שמקשו בנכבד קראי אהרן, כתיב "יהיה מספר בני ישראל" (יהושע ב.א). שפע מינה ישש להם מספר, ואחר כך כתיב: "בחול הים אשר לא ימד ולא יספר" (ישעיה כב.ג). כפי הפשט אין זה לשון, כי אצל הכפ"ה וזאי יש להם מספר. בנכבדים שמוציאן ומכניסן במספר, כך יש להם מספר, להורות שהקפידה משגיח על כל אחד בפרטות. ומה שאמרו: "איש לא ימד ולא יספר", הנו אצל בני האדם, שכוונת לא יוכלו לספר אותם לגדל רבנים.

מאמר

1. מה מקושי פסוק עליו רש"י מסיק?
2. איך סרסנו אננו על מקושי מה?
3. מה מסיק את ישראל מן האורות ומה זה מתבאר?
4. מה קושיה סמרא ומה התשובה לכך?

* * *

ב. דמבין.

פרק אי פסוק ב':

וחזן עוד שפירש ואמר כי דוד צוה למנות כל איש ישראל, וצוה לומר מבן שלש עשרה שנה ומעלה שהיו איש, כי לא נזכר במינוי מבן עשרים שנה ומעלה, אבל אמרו לנו ספרו את ישראל וכו' וארעה את מספרם (וכי השיא בא.ו). חזן היה ענוש, כי הבחוב לא היתה למנות רק מבן עשרים שנה ומעלה בשקלים. ימנו שנה אינו ספורש בכתוב כשה בן, כי חשב במה שאמרו: ולא ידה בהם נגף (שבת ל.ב) שרוא בשקלים שרם כיוצא להם, אבל יואב נתן לנו יחוש לדבר, והבחוב מעורר לנו בזה, במה שאמר (שם ט.ב.יב): ולא נשא דוד מספרם למבן עשרים שנה ולמטה כי אמר זה לדרכות אה ישראל ככובדי השמים, יואב בן צרויה החל למנות ולא כלה ויהי בואת קצף על ישראל, היה נראה שמנין יואב היה למטה מבן עשרים, והוא היה הקצף, שאין זה הפך שיהו כל ישראל כדרך בנין, שהוא ירכם בכובדי השמים, באשר אמר (נחמיה ט.ח): אם תוכל לספור אותם וכו'. והכתוב שאמר במנין ההוא (וכי השיא בא.ו) הן: רדו כל ישראל אלף אלפים ומאה אלף איש שולף רוב, אין ענינו שהיו כולם וזא עבא בישראל, אבל סתורנו שהיו בריאים חזקים למלחמה, הניד כי לא מנה החולים והחלשים והמקנים מפני שהיה דבר המלק נועב אצלו. וזה ענין הנין כאן.

2/...

באקור

תעל דעה
טורש אנדח (טרכה פנו) שהיה ישם בעין כמזש, משו כלם, ולכך אמר (שטאלב טי א) לך מנה את ישראל, וכתיב (שם טטק י) אחרי כן מפר את העב, כי בתורה לא מנהה בדם מפודה כלל, כי טעם "במספר שמות", יגדו כל אחי שמותם במקור אותם בבפור.

שאלות

1. **קטע מאצוטט הוא חלק מקטע ארוך הנוסח פאנין האספר, כאן פראננו אספיר את תוצאה טימי דור, מה תקושי?**
2. **מה פדיון קרב אצל דור ומה היה צונשו?**
3. **מה צעה יואב ומה לא טיב מסדר סכך?**
4. **מהם אין לה נואד את תנאחר מסדר דסרי טימי?**
5. **מהי דעת האדרש - דרצנו?**

* * *

ג. אוד החיים.

פרק א' פסוק ג' (ג) תפקדו אהם. קוד לופו פו ילא
 רספיק ביה שפדמ לופו
 שאו את ראש גוי. לטפיקן כפונה אפירי שאו
 סיכנו על פי דבריהם ויל וליהט מאה שאפירי
 שנתנאור אריה בישראל פיה קאי לתתקרב וכו'
 אקוד להם הקדוש ברוך הוא הביא לי ספר
 איקונין שלכם ונמצא כל אחד איני יודע
 מאיזו משפחה הוא פי כאן קודו כי יקפוד הי

על היותם וישפיל כל קטטר בפר איקונין. לזה
 קשבא הי לציווח ליקוד בני ישראל קדם לישי
 שאי לשון ושיאות וולוכבות לטעא לקל א'
 בפר איקונין קוד שאין כן באויה, ואסוד כד
 פא" מה היא הסעלה מכן עשריה שנה וכו'
 תפקדו אהם. ופסקה צריכה לנספה:

שאלות

1. **מה תקושי ומה ילא מספיק טמה קרדט?**
2. **מה טימה טופת קנאתם של האומות ומה תשובת הקסי"ם לכך?**
3. **מהם "ספר באיקונין" אפיא לרואמות?**

* * *

ד. כלו יקר.

פרק א' פסוק מט':

וסנו אף את מטה לך לא תפקד וגו'. אם
 לא יפקד אהבם, פשיטא שלא יקבל
 סכום מנינם, פיה קלמוד לומר "ואת ראשם
 לא תשא כתרך בני ישראל": יפה היה
 המקרא חסר באמרו: "אף אה מטה לוי לא
 תפקד כתרך בני ישראל"? ולמי מה שפרש
 רש"י בסקמור, שהיה המנה על פי ה', כי
 השכינה מקדמת לפניו יבא קול יוצא פו
 האהל ואומרת: פה נקף מינוקוה יש באהל,
 גובל לופר, ש"כתורך בני ישראל" האסוד אינו
 מוסב כי אם על "ואת ראשם לא תשא",
 פאלו אמר: "אף את מטה לוי לא תפקד"
 כלל, אפילו שלא כתרך בני ישראל, וכל "אד"
 למעט כא, פך בא למעט ולומר: דוקא אתה
 לא תפקד אותם לכדך, אכל כצורה השכינה
 יתפת קול תפקדם, לכך באמר: "פקד את בני
 לוי ולהן גטו, הוננו על ימי השכינה, אכל
 אתר לכד לא תפקדם, והתפקד לנה צוד
 "ואתה תפקד את הלויים על משפח העדת".

והאין התכרים שפגל מקום שהזכיר "שאו",
 "ישא", "פי תשא", הפל הוא לשון בעלה
 ונשיאות ראש הנראה בכספרים פוחר שאת על
 וילתם, פי כל דכר חשוב וססון יש לו סכפר,
 זכרזה קאימי לתרץ הרבה שנונים, פי
 בישראל נאסרו שחי הלשונות: "שאו
 את ראשי", ואחר פך אמר "תפקדו אהם
 לעבאתם", ובלתם לא תזכיר פי אם לשון
 פקירה, "פקד את בני לוי" ולהן גטו.
 ובכבודות חנו והזכיר שניהם, יפקד כל בברי
 גנו יושא את מספר שמקם" ולהן גטו, ואצל
 בני דהת וגרשון הזכיר לשון "ישא" ולהן רב
 ירהבט, ולא אצל תורה, וזה, לפי שהפקירה
 הינו המספר, ו"ישא" הינו לשון נשיאות
 המעלה, אשר ישראל קוד צדיכין קנה,
 להראות חכמן נגד כל האסוד שנמשלו
 לקש שאין לו מספר, אכל הלויים אין ציד
 להם להראות התעשאותם על ידי המספר, כי
 פלאו חבי יש להם נשיאה ראש פמה שעשאם
 הקפ"ה פקודים על ביתו הקדוש.

31

קמפוס

הגבל. הצרכי לנשיאת ראש על ידי המפקד. לכה פרט אצלם שניהם. ומה שאמר לטוב "נשא" אצל בני קנה ובני פרשון. הינו לפי להם נשיאות ראש קנגר בני קנה. פי עבודת שניהם יותר קרובים ממשא בני קנה. על פי לא הזכיר נשא אצל בני קנה.

לכן אמר אחר "יאת ראשם לא חשא" וגוי - "יאתה הפקד את הלוחם לומר לה. שמעך שנעשו פקידים - יש להם נשיאות וזה המפקד שכתוב בני ישראל. פי לגיון שלך הפקד. וכל הואיקם יכירו כי הם נוצר פרק ה'. אבל הבנויים, שנפלו מן העבודה על ידי מקשה

שאלות

1. קסא מראשון אצלה ברשנו תאמות מספר, מה ספיוק קשה לוי?
2. איך הוא מסביר את השימוש פשוט "נשא" כאן?
3. קסא הפני מסביר ברשנו את המדלי השימוש פשרים נשא וספר אצל הלויים, הפכורים ומסעות הכתבים, חתובל למספיר?
4. מה הרציון ס"מתנשאות" ומתי זה ללוי וחוסר?
5. מי ולמה הם "מסקידיים"?
6. מה הפעיה עם הפכורים ולצוותם אצל בני קנה ומי מרשון לצוות בני מרדי?

* * *

ד. רשיד הירש.

פרק א' פסוקים מט' - נ" (מט) אך אתימסה לוי לא הפקד ובר בתוך בני ישראל. החיידים שבהם לא יקבלו את יעדם במסגרת הצדה, ואת ראשם לא השא ונרי: והשבת ככלל יהיה נכול מן הצדה. כי הלייט אינם חלק מן הצדה, אלא הם קודש לצדה.

(ג) ואתה הפקד ונרי. בדרך שהם משודים ומייצגים את הוניה בזיים, כי ישרתו וייצגו את פקיד הצדה. השירות מתבטא בנשיאת הפקיד וכלי וכן בהקמת הפסוק: וזה שנאמר כאן ישרתו. והילו הייצג מתבטא בעייה מסביב למשכן וכן כדי שפירוד.

שאלות

1. מה קשה לברשנו פסוק מט' ומס אצמו?
2. מהי הכרתו למצאנו של פס לוי?
3. מה מתבטאת אי סיותם חלק מן הצדה?
4. מהו הפעיה של הלויים, מהם הוא מתבטא ומס סם מייצגים?
5. איך מתבטא המכרל מן שרות לויים?

* * *

ו. מלאכת מחשבת.

פרק ב' פסוק לג': הלויים למטה אבותם לא התפקדו בתוכם, וידבר וני, אך את מסה לוי לא הפקד ואת ראשם לא השא בתוך בני ישראל:

ראוי להניח מדוע מסה לא הפקד הלויים עד לזו ויהי כי ומס ראה על ככה? ואך לזה ישמו הלויים למד, אך אם מסה לוי לא הפקדו אם כבר מסה לא פקדו עמו? ומה אמר לא הפקד ולא השא במס למוט ומס לא מסה אלא לא התפקדו וקוב לכן ככה? וגם מה אמר מסה ללא לך כלפי כחמו הלויים ידעו מהם מסה בני לוי? אונס פירם רפי ויל: אך אם מסה לוי לא הפקד, כונו כוח לגיון של חלק לזיוט נמנה לבד, ר"ל לפה הקב"ה שימחו בתוכו על הגיון חכן עבדים קנה ומעלה, אחר אל יבי אלו ככלל, לוי מסה לוי, שלא חסרו צבול מ"כ, על פי שם אלה המעשים יס להאיב כי שולי מרשיה עליה על לוי שלא לפקד הלויים כמכלל המס סמו קאיל ולא חסרו כבול ולא שדחה שימחו

41...

קמפני

כי לא ירם בגל חנה תעש ולא עבדת עדין כעברה אלא תעב ערואי לסגוד
 סגודים ביום שבת של עשר קטם בשביל זה ולא יחנה אדם כעלל קבל ישראל וזה
 להם מעלה וחסרון. על כן אחר משה והלויים לחטט אבותם לא התפקדו בתוכם
 ר"ל עבדים לא התפקדו עם ישראל בשביל משה אבותם ובצבאו אמלכ שיש
 להם על עשר קטם שלא חסדו בעל. הלכך אחר כי ה"ם שאין הדבר כי אלא
 בעשר קטם דאזן ערואי לחטטו לבדם ליתום לבין כל מלך ולא בעשר
 אית להם כבוד רבין בעבר משה על שארית ישראל כי אף להם מעלה עליהם
 וכל הערה כזו קדושה וכל כן אחר אף זה חסד לוי לא התפקד כלומר אין
 הדבר כמו שחשבה אלא זה חסד לוי לא התפקד-וזה-בשביל שהוא חסד לוי
 ולבין כל מלך ולא בשביל אבותיהם וזהו זה החסד לא הוא במקו בני ישראל
 ולא חסן להם קדושה וחמלה ולא חסבה יקר ונזלה אל כלים במקו שאר
 ישראל. כי חסד הקל"ה לא לבין מעלה בדבר בעל לוי יקר. כלומר כי התקדש
 לבדם לא מער מעלה עליהם אלא ליתום לבין כל מלך. ילא מזה שלא הגמלים
 על יתר קטם כעבור יתקד כי חסדו הכל. ובצבאו חיים נאמרו הכבוד הא
 להם. על כן לפעם חסד וכתב והלויים לא התפקדו במקו בני ישראל כאשר נה
 ה' זה חסד ודבר בעל וחסדו עד כזה חסדו שישמעני שיה כן שלא התפקדו
 במקו ישראל? כי חסד מהו השירות אלא שקדם קטם כאשר מעלה דמיו לנסח
 לנשחם על אריות בני ישראל צויתם עמם אלא כאשר זה ה' לא חסד ראשו
 ליתום לבין כל מלך. לכן לא אחר עם לחסד אבותם. יתעשר לכל אלה כי
 החולה צויתם עמם עובדי ל' צויתם אחרים כדברי חז"ל. דבר אחר אף זה חסד
 לוי לא התקד ער והלויים יתו סביב לחסן העדות ללא יהיה קוף על פנים
 בני ישראל הכעם לקדם לבדם אלא וכלים צויתם לטריפות כחמלה ובקדושת
 סביב לחסן אחרים ויל כהחסן היה חמלה כהם לדי חסד לבדם יתאו אית פון
 החסן והלם על ישראל. שחם יתקד איתם כחסן בני ישראל ישעו כזו קטם
 אחר יתאמר יהיה קוף כחמלה אל קדש יעשו כל חסד על כן יתקדו לדי
 ולחם לבדם כחמה החמלה וכל כזה ישראל קיים:

מא/ות

1. ארבע אאלות מאמדי כרשננו כתחילת דברינו התוכל לאמותו, להספידם ולקבוצ את כמסדל סיניהן?
2. כרשננו מנסח את רש"י וכו' שני ספרים, התוכל להספידם?
3. מה כדיוק יאולי עלם על לכו של משה?
4. אמה - לדעת משה - לא התקדו חללויים?
5. מה ענה לו הקב"ה על כך?
6. מה אס כן סימח שקידתם לכו?
7. יתחילם סככות עצמו תולין לו סככות אחרים, איך כלל זה שיק לענינו?
8. קטס האחרון - דבר אחר - מאלה כרשננו נ'חוק אחר ופונם, אחו?
9. מה כרציון ספרים מיוחד כה?

* * *